

**Atenció d'Infermeria al Nen i la Família amb
Problemes de Salut Infantil**

Codi: 101773
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Raquel Coronado Robles
Correu electrònic: Raquel.Coronado@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Carolina Watson Badia
Maria Angeles Pizarro Gonzalez

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials.

Tot i això estaria bé repassar les competències treballades en les assignatures de la matèria d'Infermeria en el nen, l'adolescent i la dona.

Objectius

L'assignatura es programa al quart curs del Grau d'Infermeria i forma part del grup de les assignatures de la menció Infància i salut, de formació optativa. Constitueix, per tant, part de la base científica necessària per a la formació del graduat infermer.

OBJECTIUS GENERALS

L' estudi del nen des de el moment del naixement i fins l'adolescència. Posant l'èmfasi en el desenvolupament del nen i l'adolescent en situacions de malaltia.

Aplicar les principal eines infermeres que col·laboren a la millora de la pràctica infermera en l'atenció especialitzada.

OBJECTIUS ESPECÍFICS.

Planificar el procés de cures a les persones ateses, seguint un dels models de les necessitats humanes. CRITERI: Ha d'aplicar les etapes del procés de cures.

Descriure els diferents models d'educació sanitària mes utilitzats en l'àmbit de la salut. CRITERI: Ha de identificar l'objectiu que vol aconseguir dels models

Seleccionar els plans de cures més adients que permetin intervenir sobre l'estrès de l'Infant i la família davant la malaltia i l'hospitalització. CRITERI: Ha de fonamentar amb evidències perquè es consideren les més adients.

Analitzar el concepte de cures paliatives des d'un model infermer. CRITERI: Ha de identificar les accions que ajuden a garantir el confort, el benestar i la qualitat de vida.

Analitzar les intervencions proposades en el pla de cures. CRITERI: Ha de justificar la seva pertinença amb el model de cures seleccionat.

Seleccionar les intervencions més adients, per tractar els problemes de salut que presenten els nens de 0 a 18 anys. CRITERI: Ha de justificar amb evidències les intervencions infermeres en cadascun d'ells.

Analitzar les cures, sobre l'estrès de l'Infant i la família davant de la malaltia i l'hospitalització. CRITERI: Ha de identificar i justificar amb evidències les accions que garanteixin l'estabilització de la situació i la prevenció de complicacions.

Competències

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la metodologia infermera en l'atenció professional segons les necessitats de salut d'infantil.
2. Argumentar les intervencions infermeres en salut infantil a partir d'articles originals i/o aportacions d'experts.
3. Descriure les intervencions infermeres per acompanyar la família com a unitat bàsica en la salut infantil.
4. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
5. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
6. Planificar cures infermeres dirigides a la infantesa i a la família.

Continguts

INTRODUCCIÓ

En l'actualitat s'entén per nen " *tot ésser humà menor de 18 anys d'edat, llevat que, en virtut de les lleis que li siguin aplicables, obtingui abans la majoria d'edat* ", (Art 1 de la Convenció de Drets del Nen UNICEF, 1996). La convenció sobre els drets de la infància diu el següent: tots els nens han d'estar lliures de discriminació. Desenvolupar-se física i mentalment en llibertat i amb dignitat. Tindre un nom i una nacionalitat. Disposar de nutrició, habitatge, recreació i serveis sanitaris adients. Rebre tractament especial, si té alguna deficiència. Rebre amor, comprensió i seguretat material. Rebre educació per desenvolupar les seves capacitats. Ser els primers en rebre protecció en cas de catàstrofes. Estar protegits de l'abandonament, la crueltat i l'explotació. Estar educats en l'esperit de l'amistat entre els pobles. (Assemblea General de les Nacions Unides 1989).

El tenir cura infermera de la infància es fonamenta en: Una difusió generalitzada del concepte de salut. Una influència permanent de les condicions socioeconòmiques en la situació dels nens i dels adolescents. Un desenvolupament molt important de l'atenció sanitària des de la vessant tecnològica i organitzativa.

La necessitat d'instruir de manera especial a les infermeres en tenir cura dels nens és paral·lela al desenvolupament de les unitats pediàtriques. Es defineix la infermeria pediàtrica com "*la prestació d'atencions o tenir cura del nen i l'adolescent per afavorir l'equilibri de les necessitats bàsiques en relació a la salut, la malaltia i la mort*".

Per una altra part, la investigació en infermeria pediàtrica està emmarcada dins d'aquest àmbit d'estudi. La investigació infermera, és aquella que augmenta el coneixement dins de l'àmbit de l'objecte de la infermeria, com podrien ser, els estudis del nivell de modificació de les necessitats bàsiques d'un nen amb problemes de salut en funció del grau de desenvolupament de la seva malaltia.

CONTINGUTS

Classes expositives. Continguts.

- Cures infermeres al nadó a terme.
- Dur a terme cures d'infermeria al nounat prematur i d'alt risc i a la seva família.
- Cures al nen hospitalitzat i la seva família.
- Comunicació i suport emocional al nen hospitalitzat i el seu família.
- Patologia respiratòria del nen.
- Patologia digestiva del nen.
- Patologia nefrològica del nen.
- Patologia neurològica del nen.
- Cirurgia pediàtrica.
- Patologia oncohematològica del nen.
- Cures pal·liatives pediàtriques.

Pràctiques de laboratori. Continguts:

- NIDCAP (*Neonatal Individualized Developmental Care and Assessment Program*).
- Circuit tècniques.
- Botó gàstric; sonda gastrostomia; RCP, CPAP & BPAP; Catèters centrals; PL en el nadó.
- Comunicació i gestió emocional en l'atenció al nen i família.
- Administració de medicació.

Treballs grupalls. Casos.

- Malaltia de membrana hialina
- Enterocolitis necrotizant
- Cardiopaties congènites
- Trasplantament cardíac
- Meningitis bacteriana
- Insuficiència renal crònica
- Síndrome d'abstinència del nadó
- Bronquiolitis aguda en el lactant

Metodologia

Classes expositives amb la finalitat de presentar les evidències més actuals, clarificar dubtes i relacionar conceptes on els estudiants hi tinguin una major dificultat.

Presentacions grupals: realització i presentació d'una situació clínica d'infermeria pediàtrica en l'àmbit de la infància, l'adolescència en hospitalització per malaltia crítica, nounats i altres problemes de salut prevalents a la infància i/o d'una situació clínica d'infermeria pediàtrica.

Pràctica de laboratori

Amb la finalitat de dur a terme determinats procediments i l'aplicació de cures infermeres per atendre nens ingressats en unitats pediàtriques.

Tutories individualitzades: es podran concretar tutories específiques contactant prèviament per e-mail amb el professor/a.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES DE LABORATORI (PLAB)	15	0,6	1, 3, 6
TEORIA (TE)	36	1,44	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE TREBALLS/ ESTUDI PERSONAL/ LECTURA D'ARTICLES / INFORMES D'INTERÈS	91	3,64	1, 2, 3, 4, 5, 6

Avaluació

Segon les modificacions aprovades per acord del Consell de Govern de 12 de juliol de 2017 en el Títol IV de la normativa acadèmica RD 1393/2007:

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 activitats evaluatives distribuïdes al llarg del curs, caps de les quals té un pes de més del 50% de la qualificació final:

Realització i presentació d'una situació clínica d'infermeria pediàtrica (30%), en l'àmbit de la infància, l'adolescència en hospitalització per malaltia crítica, crònica o cures paliatives. Aquesta es realitzarà en grup. El procés d'avaluació serà mitjançant 2 rúbriques d'avaluació formativa: una rúbrica de presentació escrita i una rúbrica de presentació oral. El cas clínic ho presentaran 2 alumnes de cada grup i la resta d'alumnes del grup respondran a les preguntes realitzades per la resta d'alumnes de classe i el/la professor/a.

Els alumnes tindran disponible en el Moodle de l'assignatura les rúbriques d'avaluació formativa abans de ser-les assignats els grups de treball i els casos clínics.

Finalitat: Aquesta prova permet avaluar la capacitat d'aplicar el coneixement i destreses en tenir cura de nens en situacions d'hospitalització, organitzar i integrar idees i informació i elaborar un discurs propi.

Prova escrita (50%)

Tipus de prova: consisteix en un conjunt de 30 preguntes tipus test, 4 preguntes de resposta curta i una pregunta de desenvolupament. Aquesta prova requereix habilitat per elaborar un discurs propi i no només saber aplicar informació.

Pràctiques de laboratori (PLABs) (20%).

S'avaluarà la preparació prèvia, l'assistència, actitud i participació dels estudiants, així com la elaboració d'anotacions de suport.

Serà avaluada mitjançant una rúbrica d'avaluació formativa. Els alumnes tindran disponible en el Moodle de l'assignatura la rúbrica abans del començament de les PLABs.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL:

Excel·lent (EX) L'estudiant ha assolit les competències avaluades i les duu a terme de manera autònoma fent les seves justificacions amb evidències.

Notable (N) L'estudiant ha assolit les competències avaluades i les duu a terme de manera autònoma amb algunes evidències.

Aprovat (AP) L'estudiant pot assolir les competències avaluades amb supervisió.

Suspens (SS) L'estudiant no ha assolit les competències avaluades.

1.- El requisit per a l'obtenció de la nota final mitjançant avaluació continuada és haver-se presentat a totes les parts avaluades i tenir-les superades amb una nota de 5 o superior.

2.- Es considerarà no avaluable mitjançant avaluació continuada a l'estudiant que hagi faltat a més d'una pràctica de laboratori. Per afavorir l'assistència a les PLABs es facilitarà un document de permuta de grup de pràctiques de laboratori (permuta amb un company de un altre grup) i un document de permuta de pràctica de laboratori puntual.

3. Per a participar al procés de recuperació l'alumne ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura. Per participar al procés de recuperació l'alumne ha de haver obtingut una qualificació mínima de 3,5 en la mitjana de l'assignatura. Les PLABs, per el seu caràcter eminentment pràctic, no són recuperables.

4.- La qualificació final de la assignatura serà la mitjana ponderada de les diferents parts que la configuren. Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Del 0 a 4.9 = Suspens

Del 5.0 al 6.9 = Aprovat

Del 7.0 al 8.9 = Notable

Del 9.0 al 10 = Excel·lent

Del 9.0 al 10 Matrícula d'Honor (s'atorgarà a aquells estudiants que hagin obtingut els millors qualificacions totals superiors o iguals a 9, dins del cup del 5% d'alumnes matriculats en l'assignatura).

5.- L'estudiant té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà les dates de revisió una vegada que les qualificacions provisionals hagin sigut transferides i publicades al expedient acadèmic dels alumnes. Les dades de revisió es publicaran al Moodle en la següent setmana a la publicació de qualificacions provisionals. Es facilitarà als alumnes un enllaç a Doodle per a reservar l'hora de la revisió.

6.- La valoració de situacions especials i particular, serà valorada per una comissió avaluadora configurada a tal efecte.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a classe	20%	1	0,04	1, 2, 3, 5, 6
Avaluació escrita mitjançant proves objectives	50%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6
Avaluació oral: proves estructurades / Avaluació mitjançant casos pràctics i resolució de problemes	30%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6

Bibliografía

Álvarez López J, Flores González J, Fernández Leal A, Díaz Rodríguez JL. Guía farmacológica pediátrica en tratamiento parenteral y cuidados de enfermería. Elsevier España S.A. 2016.

Ann Towle M. Asistencia de enfermería materno-neonatal. Pearson Education, SA; 2011

Cruz Hernández, M. Tratado de Pediatría. 10ªed. Vol I,II. Madrid: Ergon; 2011.

Díaz Gómez, NM, Gómez García MC, Ruíz García MJ. Enfermería de la infancia y la adolescencia. Madrid: McGraw-Hill Interamericana España; 2006.

Edo Gual M, Giró Sanabria I, March Vilà G. Manual de procedimientos y técnicas de enfermería en pediatría. Bellaterra. Barcelona: Servei de Publicacions. Universitat Autònoma de Barcelona; 2010.

Fernández Díaz P, Caballero Muñoz E, Medina Bacarreza G. Manual de enfermería neonatal. Cuidados y procedimientos. Elsevier España S.A. 2010.

Galbán Oliert JA. Enfermería pediátrica. Manual de urgencias. Sevilla: Editorial MAD; 2000.

Lissauer T, Graham C. Texto ilustrado de pediatría. Elsevier; 2009.

Nascimento Támez R, Pantoja Silva MJ. Enfermería en la unidad de cuidados intensivos neonatal. Asistencia del recién nacido de alto riesgo. 3º ed. Buenos Aires: Panamericana; 2008.

De los Reyes López, M, Sánchez Jacob M. Bioética y Pediatría. Sociedad de Pediatría de Madrid y Castilla-La Mancha; 2010.

Ruiz González MD, Martínez Barellas MR, González Carrión P. Enfermería del niño y del adolescente. Madrid: Enfermería 21. Difusión Avances de Enfermería (DAE); 2009.

Sellán Soto MC, Vázquez Sellán A. Cuidados neonatales en enfermería. Elsevier España S.A. 2017.

Ullán de la Fuente AM, Ández Belver M. Cuando los pacientes son niños: "Humanización y calidad en la hospitalización pediátrica". Madrid: Eneida; 2008.

Webs de consulta.

- Societat Catalana de Pediatría www.scpediatría.cat
- http://www.isciii.es/htdocs/redes/investen/Best_Practice.htm
- <http://www.cardiopatiascongenitas.net/>
- <http://seen-enfermeria.com/>
- <http://www.enfermeriadelainfancia.com/>
- <http://anecipn.org/>
- <https://www.seeo.org/>
- <https://www.secip.com/>
- <https://seup.org/>